

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

liepos

3 d.

Sekmadienis

Nr. 54 (1141)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

TSKP CK liepos Plenumą sutinkant

Su naujais pasiekimais

Anykščių statybos-montavimo valdybos dirbančiųjų kolektyvas, ruošdamasis sutikti liepos Plenumą, pasiekė nemažų laimėjimų. Antro ketvirčio gamybos planas įvykdytas 109,8 proc. Neseniai statybos-montavimo valdybos darbininkai, vadovaujami

darbų vykdytojo V. Obolėvičiaus, užbaigė tarpkolūkinės Bagdononių HES statybą (Viečio rajone).

Gražų pavyzdį parodė elektrifikavimo tinklo brigada, vadovaujama komunisto Vyt. Laurinaičio. Elektros lempučių sužibo Zarasų rajono „Tiesos“, „Sviesaus rytojo“, Kazimiero Būgos vardo ir kituose kolūkiuose. Per šį pusmetį Laurinaičio brigada turėjo elektrifikuoti 5 kolūkius, o buvo elektrifikuoti net 9 kolūkiai bei tarybiniai ūkiai. Neveltui praėjusiais metais Laurinaitis buvo apdovanotas pirmųjų ženkleliu.

Išplėsta gamybinė bazė. Naujo medžio apdirbimo ir mechaninio cecho statyboms išskirta 648 tūkstančiai rublių.

Statomas 10 butų gyvenamasis namas. Praeismenu, ir dešimt statybos-montavimo valdybos darbininkų šeimų apsigyvens jaučiuose butuose.

J. Paberžis

TULOS SRITIS. Sėliokino chemijos kombinato statyba — spartuoliška didžiosios chemijos statyba. Čia rekonstruojami veiktieji, greit statomi nauji cechai. Montuotojai pasiryžo užbaigti amono gamyklos pirmąją eilę iki TSKP CK liepos Plenumo atidarymo dienos.

Nuotraukoje: Sėliokino chemijos kombinato statyboje.

P. Maslovo (TASS) nuotr.

UŽ TOLIMESNĮ LIAUDIES ŠVIETIMO GERINIMĄ

Pastabos apie gamybinio mokymo organizavimą ir mokyklų paruošimą naujiems mokslo metams

Neseniai LTSR Aukščiausioji Taryba apsvaistė vietinių tarybų uždavinius toliau gerinant liaudies švietimą. Deputatai pažymėjo, kad Tarybų valdžios metais Lietuvoje suklestėjo liaudies švietimas, plačiai išplėstas mokyklų, mokyklų-internatų, bendrabučių ir vaikų darželių tinklas. Atliktas didelis darbas priartinant mokyklą prie gyvenimo. Visi liaudies švietimo laimėjimai Tarybų Lietuvoje pasiekti tik begalinio Komunistų partijos, Tarybinės vyriausybės ir broliškųjų tarybinių tautų rūpinimosi lietuvių tauta dėka.

LTSR Aukščiausioji Taryba išskėlė didelius uždavinius vietinėms taryboms, kolūkiams, įmonėms ir kitoms ūkinėms ir visuomeninėms organizacijoms. Kolūkiai ir ūkinės organizacijos turi daugiau rūpintis mokyklų, bendrabučių, mokyklinių dirbtuvių ir kitų mokyklinių įstaigų statyba ir remontu, padėti

mokykloms stiprinti materialinę bazę ir įgyvendinti visuotinį mokymą.

Džiugu pažymėti, kad ir mūsų rajono „Lenino kelio“, „Žalgirio“, Mičiurino vardo ir kai kurie kiti kolūkiai remia mokyklas, rūpinasi jų materialinės bazės stiprinimu ir vaikų maitinimu. Žaliosios septynmetės mokyklos mokytojai pasakoja, kad Mičiurino vardo kolūkis įrengs naujas mokyklos dirbtuves, įves elektros šviesą. Tokia nesavanaudiška kolūkių pažūra į liaudies švietimą parodo mūsų kolūkiečių suinteresuotumą rūpintis jaunosios kartos kultūra. Tai yra naujieji komunizmo daigai mūsų kolūkiname kaime.

Dideli uždaviniai iškelti liaudies švietimo organizacijoms, įmonėms, kolūkiams ir kitiems ūkiams organizuojant mokinių gamybinį mokymą. Jau praėjusiais

K. ZULONAS

Rajono DŽDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas.

metais mokyklos sukaupė nemažą gamybinio mokymo patirtį augindamos bei prižiūradamos kukurūzus ir trušius. Šiais metais prie Anykščių Jono Biliūno vardo, Svėdasų, Debelių ir Troškūnų vidurinių mokyklų bus organizuojamos klasės su gamybinio apmokymo. Jau dabar reikia pasirūpinti, kad būtų sudarytos gamybinio apmokymo programos ir minėtos klasės būtų pilnai sukomplektuotos.

Prie Burbiškio, Skiemonių ir Viešintų vidurinių mokyklų suorganizuotos laukininkystės brigados, kurių darbu kolūkiai turi sudaryti geras sąlygas, mokiniams duoti ir teorinių žinių. Šiam darbu būtina panaudoti kolūkių agronomus ir zootechnikus.

Neblogai darbą organizavo Skiemonių vidurinės mokyklos moksleivių brigada, kuri dirba „Skiemonių“, „Kibirkštės“ ir „Ažuolo“ kolūkiuose. Moksleiviai prižiūri 5 ha kukurūzų.

Mokyklos turi plačiau panaudoti mokinius remonto, aplinkos sutvarkymo ir mokomųjų-bandomųjų skylių priežiūros darbams, skatinti jiems fizinio darbo

pamėgimą. Dažnai pradinę klasių mokytojai palekia be globos savo klasių mokinius. Tai yra netelsinga praktika. Reikia išstiepti šią klaidą ir pradinę klasių mokinius įjungti į visuomeninį naudingą darbą, sukaupiti mokyklose daugiau herbų ir kolekcijų, organizuoti gamybinės ekskursijos ir t. t. Reikia užtikrinti mokyklinių skylių priežiūrą ir tinkamą produkcijos realizavimą, kad visos gautos pajamos būtų naudojamos tik visuotinio mokymo reikálams.

Mokyklos turi prisidėti prie socialistinių išpareigojimų įvykdymo, plačiau bendradarbiauti su kolūkiams, fermose ir kolūkių valdybose įrengti raudonosios TSKP CK nutarimu „Aple partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“, mokyklos turėtų organizuoti daugiau pasikaibėjimų kolūkiuose, fermose, brigadose, kad mūsų partinė propaganda, paremta konkrečiais gamybos rezultatais ir kova už socialistinių išpareigojimų įvykdymą, pasiektų kiekvieną žmogų.

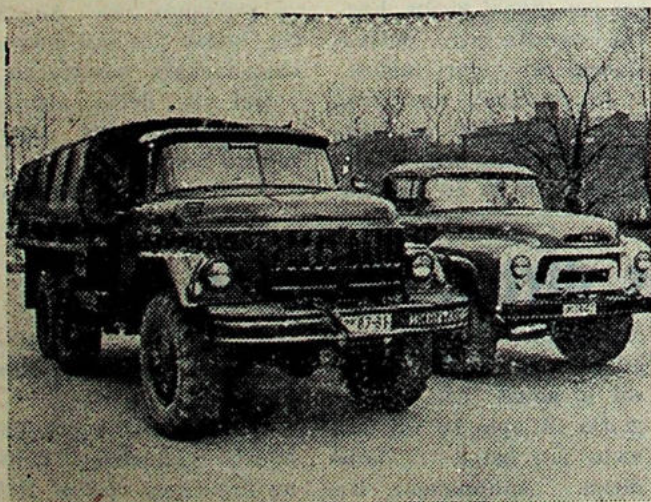
Dirbti kolūkiuose pareikšė norą daug rajono vidurinių mokyklų abiturientų. Šis patriotinis vidurinės mokyklos baigusių (Nukelta į 4 psl.)

Buvusių pagrindininkų susirinkimas

Šiomis dienomis partijos rajono komitete susirinko seni kovos veteranai, kovų už Tarybų valdžią Lietuvoje dalyviai. Partijos rajono komiteto sekretorius drg. Lukoševičius susirinkusiems plačiai papasakojo apie rajono darbo žmonių laimėjimus sutinkant Tarybų Lietuvos dvidešimtmę, apie rajono partinės organizacijos darbą kovojant už prisiimtų socialistinių išpareigojimų įvykdymą. Drg. Lukoševičius kvietė senus partijos narius pagal galimybę padėti partinėms organizacijoms dirbti politinį-masinių darbą, papasakoti rajono darbo žmonėms, jaunimui savo atsiminimus iš kovų už Tarybų valdžią Lietuvoje, palyginti, koks sunkus ir be prašvaistės buvo jaunimo gyvenimas buržuazijai valdant ir kaip jis pasikeitė, tapo gražus ir šviesus dabar.

Pagrindininkai vieningai pritarė tam, pasižadėjo talkininkauti ruošiant Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio atžymėjimą. Jie taip pat pageidavo, kad tokie susirinkimai įvyktų dažniau.

A. Bitėnas

Maskvos Lichačlovo vardo autogamyklos eksperimentiniame ceche surinkti „ZIL-130“ ir „ZIL-131“ sunkvežimių bandomieji pavyzdžiai.

Septynmečio naujagimis „ZIL-130“, kuris pakeis dabar išleidžiamą „ZIL-164“, turi išplėstą vientisą metalinę kabiną. Jis aprūpintas aštuonių cilindrų iki 150 arklio jėgų galingumo varikliu, važiuoja sklandžiai, be trūkčiojimų ir gali išvystyti iš vietos didelį greitį. Mašinoje įrengtas hidraulinis vairas. Tas žymiai palengvina valdymą. „ZIL-130“ bus kelių modelių, priklausomai nuo to, kokiams pervežimams skiriama mašina.

„ZIL-131“ — naujas, labai komfortiškas visureigis — bus išleidžiamas vietoje triašio sunkvežimio „ZIL-157“.

Nuotraukoje: „ZIL-131“ (kairėje) ir „ZIL-130“.

E. Semionovo (TASS) nuotr.

PAŠARĄ SUDOROSIM

Pasakoja Vyt. Vyšniauskas, „Vienybės“ kolūkio pirmininkas

Puikaus pašaro priaugo visame 420 ha dobių, kultūrinių ir natūralių pievų plote. Na, bet šienapiūtė pasitaikė — nors už galvos griebkis. Tik prasiblaivys dangus kokiai valandai — ir vėl žliaugla lietus.

Pirmuosius pradalgius išvarėm dar geresniems orams esant. Nuo 60 ha į daržines suvežėm gražiai išdžiūvusį pašarą. Gerai atsistovėjęs pašaras nuo 120 ha ploto sukrautas į žalginčius.

Tada ir prasidėjo ore lis!

Ką toliau daryti? — svarstėme su brigadininkais. Juk pauti ir palikti pašarą negalima — supus. O neplauti, laukti irgi negalima. Galvojom krauti visiškai žalią pašarą į stoginius žalginčius — irgi netinka. Tuomet nutarėm taip: tiesiog iš po piaunamosios imti pašarą, žalginčius sustatyti taip, kaip statomos sniegatvorės, ir ant jų

krauti visiškai žalią pašarą. Žinoma, žalginčių reikia kur kas daugiau. Bet tas mums problemos nesudaro. Kolūkis turi 2000 porų žalginčių. Tai gi ant jų galima sukrauti žalią žolę nuo gero ploto.

Taip dabar ir darome. Ir, reikia pasakyti, rezultatai neblogi. Žinoma, gavęs lietaus pašaras vis tiek ne toks, kaip kad sausai džiovęs 2—3 dienas, bet gi kitos išeities

nėra. Laukti giedros nėra ko. Nežinia, kada orai prasiblaivys, o žolė bematant peraus.

Organizuočiausiai vyksta šienapiūtė pirmoje, Viliaus Builio vadovaujamoje, ir VI. Antano Abraškevičiaus vadovaujamoje, brigadose. Jiems beliko po 20 ha nepiautų pievų. Visas kitas pašaras jau daržinėse arba žalginčiuose.

Gerai šienauja ir kitos brigados. Kolūkiečiai pasiryžę sudoroti visą pašarą, aprūpinti gyvulius geru pašaru žiemai.

DVIDEŠIMTMEČI sutinkant

1940 metais birželio 14 d. 6 val. ryto, skubėdamas į darbą, atsiėmu kaip šlandien, išgirdau per radiją pranešimą iš Kauno, kad kruvinasis Smetona pabėgo į užsienį, o Raudonoji Armija skuba mūsų liaudžiai į pagalbą.

Aš nepamenu, kaip darbovė, o paskubėjau pas draugus, pagrindininkus: Kravica, Koga-

na ir kitus. Jie nenorėjo tikėti tuo, kas įvyko.

Palaukėm aštuntos valandos ir vėl sėdom prie radijo aparato. Išgirdom tą patį kartojant.

Gerali tikėjimės, kad tai tiesa, nuėjau į dirbtuves. Čia darbininkai labai nustebo, kodėl aš taip pavėlavau ir taip linksmai nusiteikęs. Ir kai aš jiems papasakojau apie šios dienos naujienas, jie tuojau metė darbą. Viena iš moterų šūktelėjo draugams:

— Einame greičiau rinkti gėlių Raudonajai Armijai sutikti.

Aš vėl nuėjau pas draugus pasidalyti išpuodžiais.

Aplė 12 valandą dienos pradėjo po miestelių vaikščioti būreliais šautuvais ginkluoti šauliai. Jie visi buvo civiliais drabužiais. Šaipėsi iš jų darbininkai:

— Rūgštu tipliams. Maskuojasi. Žiūrėk, pamatys raudonarmiečius ir maus, šautuvus palikę, kaip nekalti avinėliai.

Aplė 17 valandą su-

šaukė mus pagrindžio partinės organizacijos sekretorius Sapira į pasitarimą. Tai buvo mums paskutinis pagrindžio pasitarimas. Sekretorius trumpai išdėstė šios dienos naujienas, patarė, kaip ruošti Raudonosios Armijos sutikimui. Buvusius politkalniam patarė šią naktį nenaktvoti namie, nes liaudies parazitai prieš mirtį vi-

šaukė mus pagrindžio partinės organizacijos sekretorius Sapira į pasitarimą. Tai buvo mums paskutinis pagrindžio pasitarimas. Sekretorius trumpai išdėstė šios dienos naujienas, patarė, kaip ruošti Raudonosios Armijos sutikimui. Buvusius politkalniam patarė šią naktį nenaktvoti namie, nes liaudies parazitai prieš mirtį vi-

sad skaudžiai kanda. 20 val. visi miesto žmonės pradėjo bėgti į Sklemonių vieškelį šaukdam:

— Atvažiuoja, atvažiuoja Raudonoji Armija!

Aš išėjau už miesto. Minia žmonių veržėsi toliau, bet policija neleido. Prie pillakalnio jau matėsi keletas tarybinių tankų. Netrukus vienas jų privažiavo arčiau, o vėliau įriedėjo į miestą. Iš policijos raštinės išblyškęs išėjo policijos nuovados viršininkas. Iš tanko vikriai iššoko tarybinis kapitonas, kariškai pasisveikino, trumpai ką tai pasikalbėjo, sėdo į tanką ir nuvažiavo atgal. Netrukus per miestą pradėjo važiuoti tankai. Žmonės šaukė, šnekėjo, metė gėles, džiaugėsi. Nepatenkinti buvo tik tai ponai.

Anykščių darbininkija nemlejojo visą naktį ir dieną. Vaikščiodami šaligatviais, žmonės žiūrė-

jo į žygiuojančią Tarybinę Armiją, naują nematytą techniką.

Po dviejų dienų partinės organizacijos sekretorius sušaukė mus į pirmąjį legalų Anykščių partinį susirinkimą. Jis pranešė, kad paleisti iš fašistinių kalėjimų ilgal kankinti politiniai kaliniai. Jų tarpe buvo keletas ir mūsų brangių draugų anykštėnų: par-

tinės organizacijos sekretorius Bermanas, Liferis, Ševachaitė, A. Jočys ir kiti.

Susirinkime buvo svarstoma, kaip geriau ir iškilmingiau pasirošti šių draugų sutikimui Anykščiuose.

Darbo buvo daug. Reikėjo daug raudonos medžiagos vėlavoms, transparentams. Nors lėšų tam reikalui nebuvo, bet pasirodė buvo greitai, geras ir gražiai. Susitikimo dieną žmonių susirinko labai daug. Atėjo net valstiečiai. Eisenos tvarkytojai buvo papuošti raudonais kaspiniais ant rankovių. Pamenu, priėjo poli-

cijos viršininkas ir pasiūlė padėti tvarkytis. Aš pasakiau jam:

— Ačiū. Atsitraukite. Apsileisime ir be jūsų.

Mums buvo žinoma, kad mūsų draugai atvyks Kurklių vieškeliu, autobusu. Todėl visa el-sena ir buvo nukreipta Kurklių link. Netrukus pasirodė autobusas.

Autobusui sustojus, iš jo pirmasis pasirodė mūsų pagrindžio partinės organizacijos sekretorius Bermanas, iškentėjęs fašistiniame kalėjime aštuonerius metus.

Po jo išlipo Ševachaitė, A. Jočys, Liferis, Zelikas ir kiti.

Jie visi buvo plikai nukirpti, išblyškę, sunkiai beatpažįstami. Bet jų akyse žibėjo laimė, džiaugsmas, o veiduose šypsena.

Iš tūkstantinės anykštėnų minios pasigirdo:

— Valio! Ura mūsų didvyriams! Pasipylė gėlės.

Tų dienų įvykių negalima užmiršti niekad. Tai buvo mano gyvenime džiaugsmingiausios dienos.

Nikolajus ŠARIPOVAS, Anykščių Sviesto gamyklos direktoriaus pavaduotojas

IEŠKOTI NAUJŲ PROPAGANDINIO DARBO FORMŲ

LKP rajono komiteto partinio švietimo kabinete įvyko pirmųjų partinių ir komjaunimo organizacijų sekretorių, partijos rajono komiteto instruktorių pasitarimas.

— TSKP CK nutarimas apie partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis, — kalbėjo pasitarime LKP rajono komiteto sekretorius drg. Zižys, — atskleidė naujas galimybes atelstinės propagandos gerinimui, žmonių auklėjimui komunistine dvasia.

Drg. Zižys kalba apie tai, kokią didelę reikšmę turėjo liaudies draugovių, draugiškų telsmų sudarymas. Reikia ir toliau stiprinti jų veiklą.

— Ypač reikia gerinti paskaitinį darbą, — sako drg. Zižys. — Juk dar pasitaiko faktų, kad skaitomos blogai paruoštos, dogmomis ir citatomis užgrizdintos paskaitos. Pasitaiko, kad lektorius skaito paskaitą apie tai, ko pats gerai nežino.

Toliau drg. Zižys kalba apie tai, kad partinių organizacijų pirmaeiliu uždavinys yra aktyvo mokymas, politinis-masinis darbas. Ypač reikia mokyti, auklėti politiška jaunus žmones, baigusius vidurinės mokyklos ir pasiryžusius dirbti kolūkyje. Gražią iniciatyvą parodė grupė J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos abiturientų, nutarę dirbti kolūkyje vienoje brigadoje. Tačiau „Atelities“ kolūkio partinė organizacija silpnai parėmė jaunų draugų gerą iniciatyvą. Dabar abiturientus ruošiasi priimti „Bolševiko“ kolūkis. Reikia padaryti viską, kad dvidešimties jaunų draugų būrys būtų šiltai sutiktas.

Kai kuriuose kolūkiuose, fabrikuose ir įmonėse blogai sutvarkyta valdinė agitacija. Tai rodo, kad neįvertinama ši svarbi propagandinė priemonė.

Reikia organizuoti kolūkiuose įdomias brigados dienas, kuriose būtų gyvai aptariami svarbiausi einamo momento klausimai. Viešintų apylinkės taryba organizavo kaimo sveikas. Tai gera naujovė ir ją galima taikyti visur.

Pasitarimo dalyviai su įdomumu išklauė LKP rajono komiteto agitacijos ir propagandos skyriaus vedėjo A. Utkaus išpuodžius iš kelionės po užsienį.

Skaitytojų LAIŠKAI

IR VĖL PADINIUI

Praeitais metais „Levaniškio“ kolūkio I-oje laukininkystės brigadoje nebuvo nuolatinio kerdžiaus karvėms kiloti ir girdyti. Tas labai trukdė padidinti pieno gamybą, nes vienas kolūkietis karves perkelti anksčiau, kitas vėliau, vienas karves pagirdo keletą kartų, kitas tik vieną kartą per dieną.

Simet kolūkiečiai vy-lėsi, kad valdyba paskirs šiam darbui kolūkietį. Bet kur taul Kai reikėjo išginti karves,

Įdarbinti kolūkietę

„Sviesos“ kolūkio kolūkietė Paulina Gri-lauskaitė, nors turi jau 58 metus, yra viena darbščiausių II laukininkystės brigados moterų. Praeitais metais ji išdirbo du šimtus šešiasdešimt darbdienų. Nepavargdama šaunioji kolūkietė darbuojasi ir šiais metais. Ja telsėtai didžiuojasi ne tik antroji brigada, bet ir visi kolūkiečiai.

J. Ragauskas

Transliacijos nutruksta

Mes turime radijo tašką, tačiau gaila, kad juo pasinaudoti negalima — labai jau silpnai girdis. Kartais transliacijos nutraukiamos per vidurį laidos.

Jel pavėluoji nors vieną dieną sumokėti už tašką mokėsi, reikia mokėti dels-pinigius. O iš ko pareika.

lauti atsakomybės už blogą darbą?

Svėdasuose sako, kad tai priklauso nuo Anykščių, tačiau ten irgi šio reikalo niekaip nesutvarko.

Gal vis dėlto atsiras, kas galėtų mums šiame reikale padėti!

Gyd. J. Vasaris

Tris dienas dirba, keturias ilsis

Nuo praėitų metų rudens Svėdasų kaimo vartotojų kooperatyvo Leliūnų krautuvėje pradėjo dirbti Kligenė. Patarlė sako, kad „nauja šiuota gražiai šluoja“. Taip buvo ir su nauja pardavėja. Pirmasiais mėnesiais Kligenė dirbo gana gerai, patenkindavo kolūkiečių poreikius ir planus įvykdavo. Bet kai pavasarį apie Kligenę pasirodė teigiamai žinutė rajoniniame laikraštyje, kai Svėdasų kooperatyvo valdytoja pareikšė padėką, drg. Kligenė pasikėlė į pulkybę. Ji dažnai ima trumpinti darbo dieną ir, pagaliau, kai kurias dienas taip sutrumpina, kad nebūna kada ir dirbti. Štai pirmadienį ji veža į Svėdasus pinigų (gi

juos galima priduoti Mickūnų pašte). Nors Svėdasai ir netoli, bet vedėja grįžta tik apie 18 val. Tuo metu jau baigiasi darbo diena. Antradienį (tačiau nevisuomet) jau dirba kaip reikiant. Trečiadienį važiuoja į Anykščius prekių ir visą dieną ten prabūna. Ketvirtadienį vėl dirba. Penktadienį važiuoja su apykaita (toks užrašas būna lange), tačiau tikrumoje — pas sluvėjas ar kitas asmeniškas reikalais. Seštadienį — sutrumpinta darbo diena, na, o sekmadienį — išėlginė.

— Visi kolūkiečiai turi vieną poilsio dieną savaitėje, o mūsų krautuvinė — ne keturias, — juokiasi kolūkiečiai J. Baronas ir J. Biliūnas.

— Kodėl tokios privilegijos? — širšta V. Maslauskas.

Ir iš tikro, kodėl taip leidžia savivaliauti Leliūnų krautuvės vedėjai Svėdasų kooperatyvo vadovai? Svėdasų kooperatyvas turi savo transportą, gali ir privalo aprūpinti prekiomis visus zonos taškus. Tokiu būdu krautuvė dirbtų ištisą savaitę, na, ir kolūkiečiai būtų patenkinti. Menkas malonumas, kai, prireikus kokios nors prekės Kligenės „išėlginėmis“ dienomis, tenka kinkuoti į Pauriškių arba Svėdasus.

Reikia tikėtis, kad Svėdasų kooperatyvo valdytoja drg. Zemaitienė iš to padarys rimtas išvadas.

V. Akuotas

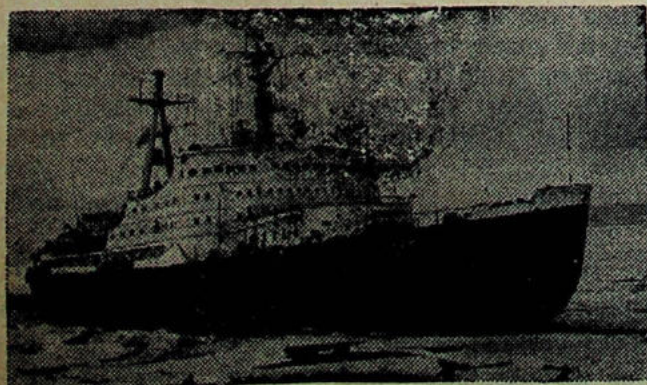
Seminaras kultūros darbuotojams

Anykščių kultūros namuose įvyko trijų dienų seminaras rajono kultūrinų įstaigų darbuotojams. Jame kultūros švietimo darbuotojai pasidalino patirtimi, kaip jie vietose vykdo TSKP CK nutarimą „Aplė partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“.

Daug dėmesio buvo skirta praktinio darbo klausimų nagrinėjimui. Su dideliu įdomumu buvo aptartas kultūros skyriaus vedėjo drg. Judicko pranešimas „Praktinė ir metodinė parama raudoniesiems kampeliams kolūkiuose“, „Klubinių įstaigų darbas su dramos rateliais“.

Seminaro dalyviai išklauė paskaitą apie tarpautinę padėtį.

A. Utkus

Nuotraukoje: Atominis ledlaužis „Leninas“ Barenco jūros ledynuose.

M. Redkino (TASS) nuotr.

Literatūra ir gyvenimas

Nauji Alf. Briedžio eilėraščiai

Naujas amžius

Rūksta keliai ir raitos,
Klek tiktai akys užmato.
Zemė — plyta įkaitus
Nuo mašinų
Ir traktorių ratų.

Niekur,
Nei miestuos, nei kaimuos,
Vietos neranda ramybės.
Net debesėliai,
Savalme
Apsunkę,
Nestovi pakibę.

Skrėja ir gaudžia, ir suka
Raketos, galingi motorai.
Rodos, įžiebsi degtuką —
Dėgs ir įkaitintas oras.

Senovė akla iškeliu, a,
Arklus, brichas pasiglemžus. —
Zemėj prasideda naujas —
Pilno ir atomo amžius!

* * *

Kartais posmai rikiuojas į daigą,
Tartum plytos — kamuoti ir grubūs.
Ką darysi — nemoku atsainiai
Vilkti daigą į gelelių rūbus.

Argi verta verkšlenti ir alpti
Dėl žalsvos ar melsvos mėnesienos,
Kai, įveikdamas karštį ir šaltį,
Dieną naktį dalnuoja pilnas.

Ką pagirti, jei darbo pulso
Neatlaiko kartais metalas?
O žmogus, žiūrėk, nepailso —
Be atodvėsio kala ir kala.

Negi duonos skonį pamiršęs,
Imsi šlovinti rūtą ir mėtą,
Kai dėlai darbininko įdiržę
Ateitin tiesia tiltą saulėtą?

Tegu būna eilėraščiai grubūs,
Jei gy myli draugus, priešą kerta. —
Reik įžvelgti, kas slepias po rūbais,
Nes apgauna išorė kartais.

Statytojai

Lyg mergaitė nuo kalno moja
Išlakus ir baltas berželis.
Viso gero, gūžta senoji —
Priešaky mirga šviesos žaltos.

Į stepes ar taigon pasiryžęs,
Tai žinok — keltas negrįstas rožem.
Patys rūmų naujų karnyzus
Cementinėm gelėm papuošim.

Ir atminki — nebus valandėlės
Ant vandens gaudyt saulės zuikutį,
Kolei upės, kaip žvėrys, išleję
Nepradės nuo turbinų grūti.

Tirps darbe lyg metalas dienos,
O naktis lydys miegas saldžiausias,
Kol iš žemės grumsto klekvieno
Netekės geltonasis auksas.

O, jaunystei! Įveiksim kažin ką —
Kaltą, šaltį ir vėją, ir sniegą, —
Kad ateinančios kartos pažintų
Iš darbų mūsų širdis ir jėgą.

POVILAS MASILIONIS

* * *

Daug dienų nuputojo žvarbių,
Daug pavasarių vyšniom pražydo.
Daug dainų tau paskyriau — grubių,
Lyg palaukės akmuo — netašytų.

Iš manęs tu juokeisi tada, —
Nepatiko tau rankos suskirdę,
O šiandieną — švininė rauda
Plėšo tavo išniekintą širdį.

Ir ne vėjas už lango kraupus —
Tavo mielas bučiuoja ten kitą...
Lik sveika! Aš ir mirsiu grubus,
Lyg palaukės akmuo — netašytas.

PRIE ANYKSTOS

J. Dillo nuotr.

KONKURSUI

TAIP BUVO...

(REPORTAŽAS)

Užsiklostę rūkals, tin-
gliai vinguriuoja apsnūdę
Varnupys, o alksnyuose,
palei iškilus upelio kran-
tus, įsiskardeno lakštinga-
los. Pats vidurnaktis. Tik
už upelio, ant kalno, švie-
čia vienišas žiburys. Pra-
eis valanda, kita, o jis vis
negęsta, tebimirksi...

Kieno neramios galvos
nemiega naktimis?

Dažnas šposininkas jums
atsakys, kad tai senųjų
Lipšio dvaro ponų Bara-
nauskų, Gecevičių vėlės
žibina ugnelę: neramu
joms. Kitas gi nustebs,
kaip jūs dar to nežinote,
kad tai kolūkio „Keltas į
komunizmą“ saviveiklinin-
kai repetuoja. Priėję ar-
čiau ir įsiklausę į sklin-
dančius pro atvirą langą
garsus, įsitikinsit, jog tai

iš tikro saviveiklininkai,
— kas kitas, be jų, gali
turėti tokius linksmus bal-
sus ir užkrečiantį juoką?

„Sumanymas statyti A.
Vieno pėsčią „Prieblan-
doje“ kilo dar anksti pa-
vasarį. Jau ir seniau „Ke-
lias į komunizmą“ kolūkio
saviveiklininkai savo apy-
linkėse garsėjo valdyba.
Klubo-skaltyklos scenoje
pabuvojo J. Baltušio dra-
ma „Gieda gaideliai“, Na-
rciūnų pjesė „Nuostabus
bičiulis“, Zemaitės kūrinių
pastatymai ir daugelis
kitų. Iš zoninių saviveik-
los apžūrų jie visada bū-
davo siunčiami į rajoninę,
bet nežinia kodėl ne kar-
to ten nebuvo nuvykęs.

Ketėsi klubo-skaltyklos
vedėjai: niekas nebuvo or-
ganizavęs pastovaus savi-

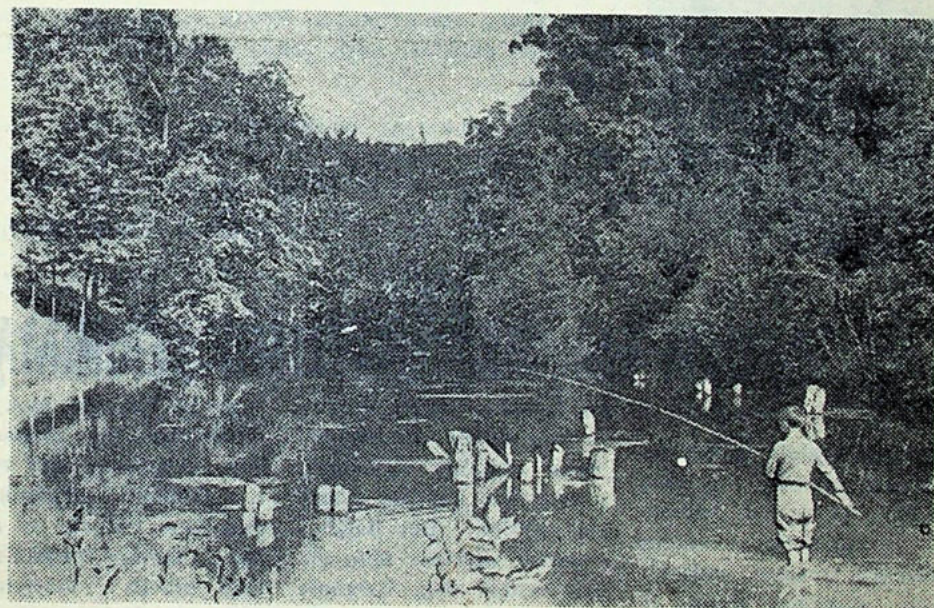
veiklos būrelio. Bet jauni-
mas rinkosi be didelių pra-
šymų, įkalbinėjimų. Ba-
landžio mėnesio viduryje
prasidėjo pirmosios repeti-
cijos, bet greit nelauktai
nutrūko, išėjus į kito kol-
ūkio tautinių šokių ratelį
dvielemis saviveiklininkams.

— Tur būt, debeikietės
labiau moka prisivilioti,
— gelė savosioms vaiki-
nal.

Ir juokavo, ir ginčijosi,
o išėjusių nebuvo kuo pa-
keisti.

Pamaldžios moterėlės
paskleidė kalbas, kad tas
vaidinimas kunigus, visus
šventuosius ir visus dievo-
baiminguosius išjuokė. Viena,
kita motina ėmė dukteris atkalbinėti nuo
saviveiklos..

(Nukelta į 4 psl.)

Kai jaunystė drauge

Ant redakcijos stalo guli laiškas iš tolimojo Ka-
zachstano. Jį parašė buvęs Anykščių rajono literatų
būrelio narys, skiemonietis Antanas Sližys.

„Aš gyvenu puikiam, daugiataučiam kolekty-
ve. Dėl savęs aš čia tiesiu kelius plataus ir pras-
mingo gyvenimo, pilno nerimo ir polėkių. Vis-
kas domina, viską noris aprėpti, pamatyti ir
pajausti.

Kol kas apsikrovęs brėžiniais, schemomis,
bet netrukus gausiu kalnakasybos mokyklos
diplomą ir nusileisiu į šachtą. Vesiu mašinas,
kombainus... Kaip jūrininką traukia marios,
lakūna — padangų erdvės, taip šachtininką —
triukšmingi požemiai. Čia maža „skystos ro-
mantikos“, žmogui reikia daug ištvermės, bud-
rumo.

Siunčiu jums keletą eilėraščių, rašytų Ka-
zachstano stepėse ir Sibiro miestų užime. Aš
pats jaučiu juose nesklandumų, bet tuo pačiu
jaučiu įkvėpimą rašyti. Rodos, net poezijos ga-
limybės pasidarė per siauros, jaučiant tokį
platų ir turiningą gyvenimą. Prozoje pradėjau
jėgas mėginti“.

Spausdiname A. Sližio eilėraščius, linkėdami jų
autorium didelės sėkmės moksle, darbe ir kūryboje.

TU ČIA STATAI

Pūga klajoja stepėj begalinę,
Vasario šaltis spigina stipriai.
Kieta, kaip kaulas, duona palapinė,
Sunku kąsnelį atsikąst. Tikrai.

Bet mūriji tu pamatus granito
Ir burna šildai grumbančias rankas.
Kasdien lipdai prie plytos rudą plytą, —
Sukrovei sienas, aukštas ir sunkias.

Čia bus čiuolma. Gyvens ir džiaugsis žmonės.
Jaunavedžiai sau lizdą susiras.
Pro šviesų langą į žaliuosius klonius
Čia pirmąsyk naujagimis žiūrės.

Jis žvelgs laimingas nuo motutės rankų
Į stepės tolimas melsvai blaivias,
Išgirs gamyklos darbo triukšmą trunkų
Ir savo tėvą, kai kombainą ves.

Prabėgs, lyg vėjas virš kurganų, metal,
Ir čia, mokyklos pastatuos naujuos,
Susės į suolus pionierių gretos...
Tave atmins ir tau dainas dainuos.

Akmolinsko sritis

Jaunystei

Man taip smagu, kai pilnas stalas knygų
Ir tu prie jų prisėdus šalimais.
Visi draugai bendrabuty sumigo,
Bet tu manęs neįjaukinki sapnais.

Tu man padėk dalnuoti naują daigą,
Lėkias mintis suveržki posmeliu.
Juk su tavim taip greit naktis praeina
Ir darbo dienos žygių didelių.

Man į akis akim ryžtingom žiūri
Nauji herojai — žmonės dideli.
Liepsnok, širdy ugnelę užsikūrus,
Ir neprigėsk gyvenimo kely.

Tavų dienų degtinę neskandinsiu,
Blaivių jausmų negirdysiu vynu.
Tau komjaunuolio valią išauginsiu,
Užgrūdintą spėgais ir degimu.

Man negraudu, kad laikas greitai bėga,
Balti gegužiai nušlama žiedais.
Kasdien jaučiu savy didesnę jėgą,
Ir niekada jaunystė nepraels!

Kemerovo sritis, Osininkai

TAIP BUVO...

(Atkelta iš 3 psl.)

Bet repetitijos atsinaujino. Susirinko nemažas būrys — net penkiolika. Tai Apanskaitė Valė, kolūkio šoferis Skardžius Romas, Apanskas Povilas, Drillingienė Elena, Andrijauskas Algis, — be jų neapsiejo nė viena statoma pjesė, nė vienas vakaras. Čia ir traktorininkas Bernotas Rimantas, Zablaitė Miliūtė, melžėja Zukaitė Vanda, brigadininkas Stasiulionis Domas, abiturientai — gamybinkai Apanskas Petras ir Gudelis Antanas... Ir ne vien jaunimas susirinkęs — trečdalis jau vedę.

Gegužės mėnesį kolūkyje darbų begalės. O čia — repetitijos! Gale savaitės saviveiklininkai juokaudami suveda miego balansą: pasirodo, kad vienam 30, o kitam vos 25 valandas

tekę pamiegoti. Bet laukti nebegalima — už trijų savaitę numatytoji vaidinimo diena... Čia dar viena rolė nepaskirta, dekoracijos nepradėtos ruošti... Net nesinori ir tikėti, kad vaidinimas įvyks laiku.

Paskutinėmis savaitėmis į pagalbą ateina pradinio mokyklų mokytojos O. Kuklienė ir G. Miškinytė.

Ir štai pagaliau — lauktoji diena.

Vakare klubas-skaitykla pilnutėlė.

Salė nekantrauja. Truputį vėluojamas!

Mokytoja G. Miškinytė paskutinį kartą brūkštelė grima, kampe, „dėl viso pikto“, įsitaiso sufleris. Prišokusi prie uždangos, į salę žvilgtelė mergina: tikriausiai nori pamatyti, ar lauktasis stebės jos valdybą...

Atsiskleidus uždangai, dar vis netyla bruzdesys, bet scenoje vykstantis veiksmas pamažu prikausto visų dėmesį.

„Tipiškos buržuazinio Lietuvos kaimo piršybės, kada kalba eina ne apie nuotakas ir jaunikių meilę, o apie šimtus, arklį pakinkytą, pagalvius. Ne viena moteris iš žiūrovų tarpo atsidaduota, pagalvojusi apie pražudytą dėl pasogos pažįstamą, o, gal būtų, ir savo gyvenimą... Išraiškiai, gyva V. Apanskaitės ir R. Skardžiaus valdyba verčia pasmerkti buožes Gaškas su jų nežmoniška morale, dėl kurios išyra šeima, sūnūs vienas po kito išsina iš namų.

Į sceną klebonijoje iš pradžių dar kas žiūri su nepasitikėjimu, bet toliau užsimiršta, žiūrėdami į pasipūtusį, surambėjusį kleboną, kuriam labiau rūpi besiveršiuojanti žaloji, nei taisybės iešką vargšai, ir niekas nesuabejoja Nakučio (J. Adamonis) pasakytų žodžių teisingumu: „Nesuprast jums, kunige, mūsų, beturčių...“

Tai apie panašų dievo tarną kalbėjo paskui žiūrovi, — apie kunigą,

kuris kažkada Lelūnuose vargšui, neturėjusiam pinigų už laidotuves, liepė mirusią žmoną „pakasti po slenksčiu“.

Ketvirtas veiksmas. Paežerėje laimina kūdikį, ruošdamasi nutraukti ryšius su pilnu netelsybų gyvenimu, Ievutė. Natūralios ašaros rieda M. Zablaitaitė, vaidinusi Ievą Nakutyte, ir salėje pasigirsta kūkčiojimai: vienas slapčiomis nubraukia ašarą, o kitas visai užsimir-

šęs ir nebesislepdamas. Argi tai ne nebylus pasmerkimas tų nežmoniškų praeities pažiūrų, padariusių gyvenimą nepakellamu daugeliui vienišų motinų?

Ilgai plojimai lydėjo vaidinimo pabaigą. Žiūrovi skirstėsi susimastę.

— Visą taisybę buvo parodyta, — pasakė kolūkietė Tamošūnienė. — Klebonas turtuolių Gaškas pasodina už stalo, o vargšus palieka stovėti prie durų. Taip ir būdavo. Tokie buvo „šventieji“...

Ir visa tai mes matėme patys, savo akimis.

Kolūkietis dar kartą matė ir suprato karčią praeities tiesą, nes nuo jo akių jau krito voratinklis, kurį ilgus metus raizgė į sakyklas išlipę mulkingai. Galvus vėjas, lydinčis tarybinio gyvenimo žingsnius, sklaido tamsos galvalius. Plačiai išskleidęs sparnus septynmetis savo laimėjimais verčia kolūkietį naujai suprasti, naujai galvoti.

Moksleiviai atostogauja

Siemet Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos mokiniams atostogos organizuotos daug įdomiau ir naudingiau, negu praėjusiais metais. Darbo planuose numatyta daug įvairių naujovių. Devintųjų klasių moksleiviai jau atliko dviejų savaitžių gamybinių praktikų Valstybiniame medelyne. Gražų pavyzdį parodė D. Kazlauskas vadovaujami 9b klasės auklėtiniai. Moksleivės J. Jurelevičiūtė, O. Navickaitė ir kitos užsirekomendavo kaip geros darbininkės.

Dešimtyjų klasių moksleiviai rugpjūčio mėne

sį gamybinių praktikų atliks Elmininkų bandymų stotyje ir „Anykščių šilėlio“ kolūkyje.

Daug pasidarbavo bilūniečiai, talkininkaudami naujų mokyklos dirbtuvių statyboje, mokyklos aplinkos sutvarkyme ir pan.

Turistai šiais metais keliauja po rajoną, renka tautosaką bei padavimus.

Dūdų orkestro dalyviai, vadovaujami mokytojo P. Aleksiejaus, stovyklaus respublikinėje turistų stovykloje Kuršių Nerijoje.

J. Pajarskas

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Chubėjaus provincijoje kviečių plūties pačiame įkarštyje.

Nuotraukoje: plūties darbuose.

Sinchua agent. nuotr.

Mūsų turistai — zonos nugalėtojai

Penkias dienas Anykščių šilėlyje liepsnojo turistiniai laužai. Į rašytojų žemę buvo susirinkę turistai iš įvairių respublikos kampelių. Čia anykštėnai sutiko senus pažįstamus — Biržų ir Panevėžio vidurinių mokyklų turistus.

Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvos nakties sto-

vyko vyko linksmas turistinis gyvenimas. Susirinkę turistai kovojo dėl Panevėžio zonos nugalėtojo vardo.

Jau nuo pirmos sąskrydžio atidarymo dienos kova dėl nugalėtojo vardo vyko tarp mūsų rajono Viešintų ir Kupiškio VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos tu-

ristų. Nors kupiškėnai ir geriau pasirodė turistinėse varžybose (turistinė estafetė, uždaras maršrutas, akinė nuotrauka), bet Viešintų vidurinės mokyklos kiekvienas turistą buvo prakeliavęs po 82 kilometrų, turėjo surinkę daug tautosakos, paruošę neblogą turistinę programą. Po penkių linksmo turistinio gyvenimo dienų paaiškėjo ir nugalėtojai. Jais tapo Viešintų vidurinės mokyklos turistai. Antroji vieta atiteko Kupiškio VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos ir trečioji — Kavarsko vidurinės mokyklos turistams.

Jaunesniojo amžiaus grupėje nugalėjo Pasvalio I-osios septynmetės mokyklos turistai. Anykščių I-osios septynmetės mokyklos turistai buvo antri.

J. Pabrinkis

Kur mokyti?

PASIRINK ŠIĄ SPECIALYBĘ

Panevėžio hidrometeorologijos technikuose iki šių metų ruošė tik hidrometeorologijos technikuose. Nuo šiol technikuose ruoš dvejų sričių specialistus: hidrometeorologijos ir pastatų santechnikinių įrengimų technikus.

Santechnikinių įrengimų specialybė technikuose nauja. Šios specialybės kadrąms priklauso tokios praktinės veiklos sritys, kaip vandentiekis ir kanalizacija, pastatų šildymas ir vėdinimas, dujų įkūcija ir kt. Šiuo metu tokių specialistų labai trūksta. Plečiantis miestams ir statant naujas įmones, nuolat didėja šios specialybės inžinierių bei

technikų poreikavimas.

Panevėžio hidrometeorologijos technikuose kviečia į savo šeimą visus tuos, kurie tikrai yra pasiryžę tapti gerais hidrometeorologais arba santechnikais. Įstojoimo sąlygos kaip ir kituose technikuose.

J. PETRULIS

Panevėžio

Hidrometeorologijos technikuose direktorius

Už redaktorių Č. BYTAUTAS

Pil. Ribokas Petras, Antano s., gim. 1917 m., gyv. Anykščių raj., Surdegio apyl., Pasausių km., iškelė ištuokos bylą pil. Kaņapeckaitė-Tijūnienė-Ribokienė Antaninai, Antano d., gim. 1911 m., gyv. ten pat.

Ištuokos bylą nagrinės Anykščių rajono liaudies teismas.

UŽ TOLESNĮ LIAUDIES ŠVIETIMO GERINIMĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

Jaunimo sąjūdis turėtų susilaukti plataus kolūkių valdybų pritarimo. Jaunuoles ir jaunuolius reikėtų įdarbinti fermose, sudaryti jiems tinkamas darbo ir gyvenimo sąlygas.

Didelis darbas laukia apylinkių tarybų, kolūkių, įmonių ir mokyklų vadovų paruošiant mokyklas naujiems mokslo metams. Mokyklos turi būti pilnai atremontuotos ir aprūpintos metinė kuro norma iki š. m. rugpjūčio 1 d.

Surdegio, Gečionių, Skiemonių ir kai kuriose kitose mokyklose remontas vyksta. Skiemonių vidurinėje mokykloje suorganizuota mokinių brigada, kuri remonto darbus atliks savo jėgomis. Tačiau vykusio patikrinimo duomenimis, dar neremontuojamos Jokubėliškių, Bikūnų, Zaliosios, Svėdasų ir kai kurios kitos mokyklos. Didelio remonto reikalingos Juostininkų, Zudžgalio, Burbiškio mokyklos. Dar trūksta kuro Bikūnų, Zaliosios, Juostininkų ir kitoms mokykloms. Dėl blo-

go remonto darbų organizavimo didelė atsakomybė tenka mokyklų vadovams, o taip pat liaudies švietimo skyriui. Dėl liaudies švietimo skyriaus ūkio dalies vedėjo drg. Grigonio kaltės labai neoperatyviai sprendžiamas mokyklų aprūpinimas medžiagomis ir kuru, o tai labai apsunkina laiku paruošti mokyklas naujiems mokslo metams. Mokyklos pagrįstai nusiskundžia ir statybos-remonto kontoros neoperatyvumu ir kartais nekokybišku darbų atlikimu. Statybos-remonto kontora, teisiškai savo darbo planais, atsisakinėja remontuoti mokyklas. Reikėtų, kad statybos-remonto kontora daugiau susirūpintų savalaikiu mokyklų paruošimu naujiems mokslo metams, operatyviau atliktų remonto darbus.

Rajono vykdomojo komiteto sprendimu kolūkių valdyboms pavesta atlikti einamąjį mokyklų remontą. Reikia, kad visos kolūkių valdybos suprastų, jog joms taip pat tenka atsakomybė už savalaikį mokyklų atremontavimą ir

kuro suvežimą. Mokyklų paruošimas, jų remontas, kuro suvežimas turi rūpėti kolūkio pirmininkui, mokyklos vadovui ir apylinkės tarybos pirmininkui kaip didelis valstybinės reikšmės darbas.

Apylinkių tarybos kartu su mokyklomis privalo laiku atlikti mokyklinio amžiaus vaikų registraciją, išaiškinti visus defektyvius vaikus ir juos jau dabar per liaudies švietimo skyrių nukreipti į defektyviai atsilikusius vaikų mokyklas.

Liaudies švietimo pagerinimas yra didžiausia miestų ir apylinkių tarybų, kolūkių, įmonių ir tarybinio ūkio pareiga. Sutikdami Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį, rajono darbo žmonės dar jautriau turi žiūrėti į mūsų tarybinį jaunimą — gražiausią mūsų Tėvynės ateiť. Tarybiniai mokyklai, liaudies švietimo organams, mokytojams yra statomi dideli uždaviniai ir juos įvykdyti turi padėti partinės, tarybinės, profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos, visuomenė.